

21è concurs literari RELATS DE DONES

4t concurs de
CÒMICS PER LA IGUALTAT

OBRES GUANYADORES 2021

OBRES GUANYADORES

1r Premi:

Carla Clúa Alcón

MUDES

2n Premi:

Eva Pelegrí Margeli

(NO PUC ACONSEGUIR)... SATISFACCIÓ

3r Premi:

Gisela Alcón Vidal

LA SEÑORITA

CÒMIC GUANYADOR

Isabel Llaboré Fabregas

HOLA! I FINS AVIAT!

21è concurs literari

RELATS DE DONES

4t concurs de

CÒMICS PER LA IGUALTAT

Al llarg de la història, les dones han estat excloses dels àmbits culturals i invisibilitzades. El seu paper ha estat el de musa, i quan han volgut ser autores, en molts casos ho han hagut de fer sota un pseudònim o sota anonimats.

El fet que les dones no creïn literatura ha donat com a resultat que tampoc la perspectiva femenina estigui reflectida a les obres literàries. I, quan ho ha estat, s'ha considerat que eren obres per a dones, enfront de la universalitat de les obres masculines.

Afortunadament, i gràcies a l'esforç de moltes, la situació ha millorat molt, tot i que ara com ara les dones encara no tenen la suficient presència en la literatura. I és que, paradoxalment, tot i que la població femenina llegeix més, segons les estadístiques, alhora suposa un percentatge molt més petit d'autores en comparació amb el d'autors. També el percentatge de dones guardonades és molt inferior en relació amb el dels homes. Tot això sense tenir en compte les dificultats agregades que tenen les dones lesbianes, trans o immigrades.

Les barreres de gènere segueixen existint i, en última instància, fent que la literatura perdi riquesa. Encara queda molt camí per fer, i hem de continuar lluitant per construir i consolidar una societat més igualitària i justa per a totes les persones.

El concurs del qual surten les següents obres continua sent necessari per canviar aquesta realitat. Amb ell es fa possible, es potencia i es visibilitza la creació literària de les dones des de la seva mirada i en la seva diversitat. Tant els relats com el còmic guanyadors que us presentem ens enlairen en la nostra imaginació i ens transporten a universos únics i diferents.

Per últim, només queda afegir que aquest concurs ha rebut una bona acollida tant per les obres presentades com per les premiades, i agrair l'esforç de totes. Esperem que per molts anys puguem continuar gaudint d'aquest concurs com un referent dins la nostra ciutat.

Carla Aguilar-Cunill

Primera tinenta d'alcalde,
consellera delegada en feminismes i LGTBIQ+

Mudesa: 'Privació de la capacitat de parlar. Qualitat de mut, muda.'

Mut, muda: 'Persona privada físicament de l'ús de la paraula. Que no profereix sons, que no té crit. Que no diu paraula. Que no es pronuncia.'

«Les mudes», ens deien. Suposo que és un nom que ens havíem guanyat a pols. Mai cap dona, des que se'n tenia coneixement, havia nascut amb veu. Ni tan sols un petit fil, ni un petit plor al néixer. Les dones naixien en silenci, i així seguien fins que s'apagaven. Passaven pel món discretes, sense cridar l'atenció ni fer soroll. Amb molt d'esforç, així m'ho havien ensenyat de petita. I és que no és fàcil ensenyar i educar sense veu. És fàcil assenyalar a dreta o a esquerra si algú et pregunta una direcció, però no parlar de coses transcendents. Les mares i les filles no tenien converses de veritat. De fet, no les podies tenir amb ningú. No tenies mai clar si l'altra persona havia entès el que li havies expressat, i ella no sabia mai si ho havia interpretat bé.

Aquest era l'ordre de les coses i nosaltres no coneixíem res diferent d'allò. Tampoc teníem gaires opcions de queixa: les dones no podien tenir petites converses ni secrets. No podien aliar-se ni unir forces contra un enemic comú. L'enemic era el seu propi silenci, que les reduïa a la presència d'un vegetal.

Per descomptat, les mudes no s'educaven. Ni de petites anaven a l'escola, ni de més grans rebien cap formació. Per què calia educar una persona que no tindria mai veu? L'únic que aprenien era a fer les tasques manuals, que més tard ensenyarien a les seves filles. Munyir les vaques, cuinar o rentar eren el seu dia a dia i la seva raó de ser.

Anar a contracorrent pot semblar bucòlic, però no és gens fàcil. I menys quan el model que

tens accepta i promou el silenci de les mudes. Les dones de l'elit —eren part del grup de rics i poderosos, venien a passejar un cop a la setmana pel poble, desprenent olor de perfum car i lluint uns vestits que ningú de nosaltres hauria pogut pagar mai ni treballant tota la vida— promovien el seu silenci. Anaven sempre un pas enrere dels seus marits, assentint i somrient sota uns para-sols de punteta blanca. A les revistes i pancartes del carrer podies veure publicitats d'una mena de mascaretes per a mudes, i fins i tot d'unes bandes adhesives per a la boca que feien bastant de mal, però que decoraven el silenci i en feien una moda.

Amb aquest sistema, qui temptava la sort i buscava la seva pròpia veu? La veritat és que hi havia unes poques espavilades que havien aconseguit suplir la seva mudesa aprenent a escriure. No era gaire clar com havia après a escriure la primera muda —les males llengües diuen que n'hi hauria ensenyat el seu germà—, però el que sí que quedava clar era que des de llavors, clandestinament, algunes dones es van ensenyar a escriure les unes a les altres. En públic ningú coneixia cap dona que en sabés, però als patis interiors, amagades i sense gaire més llum que la d'una espelma, a vegades podies sentir com algunes tossudes aprenien a traçar sobre un full amb un llapis.

El pas estava fet i, encara que hagués arribat a les orelles d'alguns homes i de les dones de l'elit, poc es podia fer per impedir que les dones apreguessin a escriure. Però a part de per pal·liar les motivacions de sentir-se útils i vàlides, de poc més servia que les dones escrivissin. Si el que s'escriu no es llegeix, no serveix per a res.

Suposo que per això ni preocupava gaire als homes ni interessava gaire a ningú. Que volen escriure? Doncs que escriguin. S'ha de dir que molts dels homes pensaven que les mudes no

tenien cervell o, si més no, que era buit i no el podien fer servir. No era culpa seva, en realitat. El sistema els havia fet créixer amb aquesta idea. Alguns d'ells parlaven a les mudes com a retardades i no deixaven res que fos important a les seves mans. En molts casos, casar-se amb una muda era un mer tràmit que s'ha de fer, com qui es posa una vacuna.

És que no he parlat d'això, dels casaments. Si ser muda ja era difícil, ser muda soltera encara ho era més. De tant en tant en veies alguna mendicant pel carrer, i creu-me que no hi havia res a envejar-li. Els pares casaven les seves filles amb altres homes, i elles, evidentment, no podien dir res. S'entenia que la dona sempre donava el seu consentiment, perquè qui no parla, assenteix. Al llit, al carrer i on fos. Així era la majoria de les vegades. És cert que també hi havia alguns matrimonis de veritat, contrets per amor. Però passava només en els pocs casos en què els joves esposos sabien anar més enllà i enamorar-se amb mirades, gestos i contacte.

Quan et diuen aquella fal·làcia de «les coses són així perquè ho han sigut des de sempre i tu no ho podràs canviar», poden passar dues coses. O bé que t'hi conformis i t'afanyis a treure't del cap qualsevol inquietud que tenies, o bé que t'agafis bé a la teva tossuderia i tiris endavant. Jo soc feta de la segona pasta, cosa que no puc evitar i que a vegades m'ha portat alguns problemes.

Com qualsevol muda, vaig créixer netejant i cuinant, envejant i observant des d'un segon pla els meus germans. Vaig veure envellir la meva mare, mentre aprenia com m'havia de comportar i l'imitava. Per sort, l'ambient a casa meva era molt agradable i els meus pares eren d'aquells que es van enamorar quan eren unes criatures. Es respectaven i s'estimaven, però això no impedia que la meva mare no parlés.

Les casualitats de la vida em van portar a conèixer la Dama, una dona que em va fascinar. Els seus ulls tenien la capacitat de dir-ho tot, poc li calia tenir veu. Era atractiva, espavilada i molt intel·ligent. Sempre portava un mocador lila lligat al coll. De manera clandestina, em va ensenyar a escriure i a llegir. M'apassionava tant la Dama i el que m'ensenyava, que no podia pensar en cap altra cosa en tot el dia. Vaig descobrir que jo sabia pensar, que les idees que durant aquells anys m'havien vingut al cap eren vàlides i tenien sentit, i finalment que servia per a alguna cosa més que per munyir una vaca.

Amb molta rapidesa vaig aprendre a escriure l'abecedari a la perfecció i vaig començar a crear les meves pròpies oracions. Ben aviat, escrivia els meus pensaments. La Dama se'ls llegia, me'ls corregia i me'ls tornava amb comentaris seus escrits. Parlàvem de la vida, de l'amor i fins i tot de la mort. Per primera vegada no em sentia sola. Per primera vegada, algú m'estava parlant de coses importants de la vida, encara que fos a través d'un full.

La Dama no va tenir una vida gaire llarga: era soltera i no tenia bons hàbits. Vaig passar el dol per la seva mort escrivint encara més. Li escrivia cartes, cartes que no llegiria mai, però que em servien per mantenir viu allò que ella havia creat en mi. Poc temps després em vaig casar amb un veí. Era un noi agradable que em parlava molt, encara que jo no pogués respondre. No sé ben bé per quin motiu aquell jove m'admirava. Com si una muda com jo pogués tenir alguna cosa que ell no tenia. Em considerava intel·ligent i em demanava sovint l'opinió sobre coses. Evidentment, jo només podia fer que sí o que no amb el cap.

Un dia, el meu marit em va sorprendre escrivint. Era mitjanit i l'insomni el va fer aixecar del llit. Allí em va trobar, asseguda amb un full entre les

cuixes, el llapis a una mà i l'espelma a l'altra. Vam tenir uns segons de silenci, de mirar-nos als ulls. Però l'únic que va fer va ser agafar una cadira i asseure's a observar-me.

El meu marit va passar a ser una nova versió de la Dama. Llegia el que jo escrivia i així podíem mantenir converses. M'atreviria a dir que fins i tot ens vam arribar a enamorar.

Passàvem nits desperts, jo full en mà i ell assegut al costat, conversant. A vegades acabàvem rient, d'altres plorant. Ens sentíem vius.

He començat dient que si el que s'escriu no es llegeix, no serveix per a res. Això mateix pensava el meu marit. Un dia va fer la prova i, amb el meu permís, va agafar alguns dels meus escrits i els va llegir davant d'un petit públic al cafè. Va rebre tantes felicitacions que la lectura dels «seus» manuscrits es va fixar cada dimecres al vespre. Jo l'acompanyava i somreia al sentir el que jo mateixa havia escrit la nit anterior.

L'èxit pels escrits del meu marit va córrer arreu de la regió. Cada setmana hi havia més i més públic, i vam començar a col·leccionar les bones crítiques de cada dijous al diari. Ell no va voler mai robar-me el talent. En la intimitat, tots dos sabíem que les paraules eren meves, però conjuntament havíem decidit que volíem que veiessin la llum, encara que fos així.

Vaig ser mare i, sense ni tan sols plantejar-m'ho, vaig ensenyar a escriure a la meva filla. A casa, vam criar el nen i la nena iguals, per molt que a l'exterior la cosa fos diferent. Ella no podia parlar, però des del primer dia va poder deixar anar tot el que pensava escrivint. Jo li vaig escriure molt sobre la Dama i la vaig educar ensenyant-li que ella podria fer tot el que volgués.

Això mateix et voldria dir a tu. Si has arribat fins aquí, segurament seràs una valenta que ha après a llegir i a escriure. No t'avergonyeïxis de fer-ho i no t'aturis mai. Segueix escrivint. El que estàs fent és útil, i estic segura que serà un canvi per al dia de demà. Un dia, d'aquí no gaire, podrem signar les nostres paraules amb el nostre nom. Potser fins i tot descobrirem com podem parlar. Soc l'evidència del fet que som vàlides i que servim. No queda gaire, farem sentir la nostra veu encara que sigui a través del paper. Segur que sí.

Acabà provant-lo perquè estava fins a la figa de sentir i llegir les bondats de l'invent. D'un temps a aquesta banda totes les seves conegudes no feien més que parlar dels seus orgasmes sense embuts. Que si la seva millor amiga se'l penetrava pel davant i pel darrere i li provocava multiorgasmes, que si s'havia d'obrir una mica de ment per fruir com una reina i amoixar el seu clítoris, ja que el pobrissó ho necessitava i ella no li feia ni cas... I malgrat que no havia presumit mai de ser una dona transgressora, la remota possibilitat de ser titllada d'anafrodita no li feia gens de gràcia.

Tanmateix, per a l'Emília l'experiència ha resultat espantosa. No és que no sàpiga utilitzar-lo, sinó que li ha semblat el típic cunnilingus fet per un home toix que absorbeix el cony d'una dona com si fos una palla i li acaba fent mal o, per no anar més lluny, la mateixa xuclada que li hauria fet el seu exmarit quan televisaven el Barça i s'havia pres la quarta cervesa de la nevera.

«No, no estic incompleta ni necessito que cap de vosaltres vingui a casa meva a ensenyar-me com fer-lo servir», ha teclejat al grup de mares del WhatsApp. «Simplement, no m'agrada, de la mateixa manera que pot no agradar fer ganxet o practicar ioga, i us asseguro que no em moriré per això». Fineix la conversa amb una emoticona d'una cara amb una cella aixecada.

L'Emília silencia el mòbil i tanca els ulls durant uns instants. Els instants que l'Oriol triga a beure's el Nesquik i colpejar amb els punys la porta del seu dormitori, tot protestant perquè la Berta li ha pres el seu brioiu farcit de xocolata. «Afanya't a posar-te l'uniforme si no vols que et castigui una setmana sense jugar a la Play», li mana amb la figa encara mig adormida i la tensió a les espatlles per la postura adoptada de fa una estona, tot intentant donar una darrera oportunitat a l'invent abans de sol·licitar una devolució.

«Per què vols retornar el producte?», li qüestiona Amazon. «Incompatible, no funciona bé», selecciona la cinquena i la setena opció i prem la tecla Entrar. «Ja et netejarà Michael Lenke a la seva peixera», remuga mentre fica la joguina sònica, que emula un inofensiu pingüí abillat amb un corbatí fúcsia, dins la seva corresponent funda lila de vellut. Llavors es deixa caure sobre el llit i mira al sostre, on la llum esmorteïda del matí boirós s'ajunta amb els seus pensaments. «Renoï, quina campanya de màrqueting més brillant li han fet al succionador aquest. Ja saben donar figures per bigues, aquesta gent!», rondina entre dents. «Encara que, si amb això han aconseguit donar feina a alguns aturats, doncs beneït sia aquesta bomba d'aquari modificada».

El sostre està ple d'esquerdes que li fan recordar les arrugues incipients dels seus ulls. «M'hauria valgut més la pena gastar els diners en un sèrum d'àcid hialurònic... Estic fins als daixonses! Què passa si tinc arrugues? Em convertiré en una divorciada amargada?». Recolza el cap sobre la coixinera de seda, una de nova que ha adquirit darrerament perquè el cabell se li estava tornant molt trencadís, i escolta el vent i les branques dels arbres. A fora hi fa un fred que pela. L'Emília voldria esgarrapar els darrers cinc minuts de pau abans de començar la seva jornada maratoniana. Acarona la coixinera i una sensació de benestar s'apodera d'ella. Llavors pren consciència que la buidor del dormitori, aquella que s'hi havia instal·lat des de la còmoda que endreçava cada dilluns, fins a les finestres que netejava cada dimecres, s'ha esvanit: no se sent sola ni incòmoda, amb aquesta recent soledat. Tampoc no l'enutja gaire haver de sortir-se'n sense l'ajut del seu ex, perquè no és que ara hagi d'encarregar-se de fer més tasques de la llar, ans al contrari: d'ençà que s'ha separat, ha dit adeu a planxar les camises i netejar les taques d'oli de les granotes del Jaume. «A Bilbao ningú t'ho farà de franc, xato!», repotega.

Amb tot, ara són temps difícils, es lamenta. La pandèmia ha encarit el cistell de la compra, i amb el greuge afegit del cost de les mascaretes no va gens folrada d'armilla. A l'Oriol el xandall li ha quedat petit, i el logopeda de la Berta li costa un ull de la cara. A sobre el Jaume no en vol saber res i se cenyeix a abonar-li escaridament la pensió alimentària que el jutge va determinar com si es tractés d'una almoïna, i no com una cosa que li correspon a dreta llei per haver acceptat la custòdia de les criatures. «Amb els diners que t'has arribat a estalviar a costa meva...». N'està fins al capdamunt.

Es vesteix de pressa amb un pul·lòver i uns texans per poder portar els nanos a l'escola, no voldria que fessin tard per culpa seva. Encara van a primària, però els estudis són importants i els obriran moltes portes. I si ara els temps són complicats, què els esperarà, a ells? Bé, si més no, tots dos podran estudiar allò que desitgin i ningú no els dirà si han de triar lletres o ciències en funció del seu gènere.

Els troba al seu dormitori, cridant i barallant-se pel comandament de la consola. El rober està tot regirat i la Berta no troba la flauta. I l'Emília, que coneix cada centímetre quadrat de la casa, cada llibre, quadern, mitjó o samarreta, troba l'instrument extraviat al darrer instant. El final sempre és el mateix: s'esgargamella cridant-los, és la darrera vegada que els busca res, els escridassa novament, perd l'oremus, s'esgota, «Déu meu, és tardíssim!»... I, a sobre, el professor Gonçal els tornarà a posar un gomet vermell d'advertiment per haver fet tard. Encara que més tardíssim és per a ella, que l'han citada a dos quarts de nou per a l'entrevista de la nova feina, després d'haver enviat dues dotzenes de currículums. «Si no hagués deixat la feina del laboratori...». Llavors el Jaume viatjava sovint, per negocis, a Berlín, i algú s'havia de fer càrrec de l'avi Bernat i de la mainada. «Qui podria anar a treballar si les dones no ens féssim càrrec de les persones més fràgils de les llars?», es pregunta. «Quants homes han

deixat de treballar perquè la seva dona pugui triomfar a la feina?», sospira profundament. El fet és que ara, deu anys després, ha quedat desfasada i amb un anglès més rovellat que la pintura escrostonada de la carrosseria del seu Renault Clio.

Arrenca el cotxe; està fred i es cala. «Paciència, Emília, paciència», mussita entre dents mentre torna a accionar la clau del contacte. El mirall del retrovisor li mostra el cabell encrespat i abaixa el cap per no veure-s'hi. El led vermell de la bateria l'alerta que alguna cosa no funciona. «Llamp me mati, havia d'haver-la canviat!». Pitja el pedal de l'embragatge a fons i posa la primera, accelera, el motor rugeix, el tub d'escapament retrona i el motor, finalment, arrenca. «Hurra, hurra!», l'Oriol i la Berta esclaten en crits i brams d'alegria. «Hurra!». Sense solta ni volta, ella també sent un rampell de cridar. Enfila la rampa del cotxe cagant llets, s'incorpora a la calçada i corre per la Diagonal que se les pela. Un estop, redueix a la segona, una llambregada, prossegueix, avança la camioneta de neteja viària i clava un cop de botzina a un motorista que se li creua per la dreta. «Mala fava t'ofegui!». Fita el semàfor en vermell per entrar a la rotonda, no hi ha cap cotxe, se'l salta, agafa el revolt a cinquanta, va fora corda, ni la Laia Sanz ho hauria fet millor: acaba d'arribar a l'escola dos minuts abans de l'hora.

Els nens baixen del cotxe. «Oriol, la bossa de l'esmorzar; Berta, no t'oblidis de la flauta!». Petons a l'aire. «No me n'oblido, mama, li diu amb la funda a la mà. «Visca la mare que em va parir! Avui el professor s'haurà d'enganxar el gomet vermell al... nas!». Mentre es dirigeix cap a l'agència de col·locació, repassa mentalment la llista de la compra. Si acaba aviat passarà per la farmàcia a recollir els diürètics del pare; millor a la de la plaça Rovira, que el farmacèutic està molt bo i, si pot ser, abans de tornar el Satisfyer a Correus. «Sí, amb els trenta euros trobaré una bateria d'oferta», somriu satisfeta. A la ràdio sona I can't get no satisfaction dels Rolling

Stones. «Un batut per baixar de pes i una llet reafirmant per als pits», li dirà. «I ara, si no ho necessites pas», s'afigura que li respondrà ell. «Cause I try and I try and I try», apuja el volum. Agafa la ronda de Dalt per esgarrapar uns minuts, esquiva una camioneta que està descarregant i de ben poc un motorista no li ratlla el lateral de l'esquerra. S'atura rere l'autobús. Impacient, l'avança tot barrant-li el pas. El conductor li dona un cop de clàxon i arriba a sentir-lo cridar: «Maruja al volant havies de ser...!». L'Emília malda per recordar la matrícula i el número de placa. «Em dic Emília!», li crida tot sabent que l'individu no pot sentir-la, «i aquest comentari no te'l permeto, et denunciare a TMB sense dubtar-ho, ni que hagi d'acabar avui a les deu del vespre, però què t'has cregut?!».

El navegador li fa saber que en deu minuts arribarà al seu destí. A la cruïlla, posa l'intermitent per entrar, però un Volkswagen Golf vermell nou de trinca, amb dos xitxarel·los amb fila de cantants de rap, li barra el pas. El que porta el volant, un jove amb una gorra negra amb la visera al costat i ulleres fosques, no duu la mascareta posada i li dedica un somriure sardònic quan li passa a fregar del retrovisor per espantar-la. El copilot, amb els braços tatuats, també riu amb sorna. Arriben plegats a la següent cruïlla i l'Emília encén l'intermitent per girar a l'esquerra. El Golf es balanceja, desafiant, cap a la dreta. L'Emília espera uns segons i acaba girant també cap a la dreta. El Golf l'avança: «Foca grenyuda, on t'has deixat els pingüins?».

L'Emília queda al seu darrere, amb la mosca pujada al nas. El jove de la visera treu el puny esquerre amb el dit cor estirat. Ella fita el dit, el cotxe, els clatells dels joves que se sacsegen, que es fan un tip de riure, i li puja la sang al cap. «No em busquis les pessigolles, nano!». Pitja l'accelerador i s'acosta a fregar del parafang. Redueix a segona. Esbufega a fons. La màniga li ha quedat enganxada al canvi de marxes. Quan per fi es desempallega de la palanca, descobreix astorada que, de

sobte, la funda lila del succionador s'ha tornat de color maragda. «La mare del Tano!, la Berta ha agafat la flauta pel...». No vol ni imaginar l'escena: els ulls com a taronges del mestre Gonçal just després de descobrir que l'instrument que té la seva alumna entre mans, a punt de tocar-li allò que no sona, no té res a veure amb una travessera o un flabiol.

Faria el que fos per rebobinar tot el matí o, més ben pensat, la seva vida fins al moment en què va deixar de ser ella mateixa per ser una abnegada filla, esposa, mare, dama de companyia al servei dels altres, si més no per plantar cara i per tenir la satisfacció de gaudir de certa dignitat final, però les pampallugues del pilot groc, que indiquen que el dipòsit de la benzina s'està esgotant, la deixondeixen sobtadament. Amb prou feines podrà arribar a la benzinera més propera. L'Emília treu foc per la boca, i a sobre aquests brètols clavant-li la llauna. «Vine, que t'escalfaré de franc», baladreja. «Jo també puc empegar-me al teu cotxe. Vaja, ara em dius que passi i que et deixi en pau? Ves que et moqui el papa, o millor, treu-te les ulleres per veure'm bé. Ningú no et va explicar que podien capgirar-se les regles del joc de la caputxeta i el llop? Doncs ja era hora. Sí, maco, has de cedir el pas, esperar que les altres persones travessin el carrer, malgrat les ganes que tens de tocar el dos i de perdre'm de vista. Malgrat que encara soc darrere colpejant-te el parafang. Ah, ja no treus la mà amb el dit aixecat?, ja no rius amb el teu amic?, ja no saps com desfer-te d'aquesta foca grenyuda que està a punt de trencar-te un intermitent? Doncs ara n'aprendràs. Per això apujo el volum de la ràdio, t'avanço a la cantonada, passo pel teu costat, et barro el pas, crido al compàs de la cançó Satisfaction, et quedes lívid, amb un pam de nas, i llavors abaixo la finestra i malgrat que jo sí que porto mascareta, et miro i bramo ben fort: "Cau pel seu propi pes, nano, les foques grenyudes tenim prioritat de pas!"».

¡Señorita, señoritaaa! – crida apassionada amb una rialla i els ulls alegres la Conchi - ¡Señorittaaaaaa! Mentre crida empeny el cotxet de la seva neta Esmeralda. Amb això crida també a la seva filla, la Núria, que està dintre el forn de pa i surt una mica atabalada per poder saludar la señorita. A la porta del forn hi ha el vell Manué, un extremeny afable que va obrir el primer forn de pa al barri fa més de 45 anys, ara assegut, rep amb gratitud els rajos de sol de l'hivern. Quan sent la veu de la señorita crida:

- *2 barras de pan de máquina el miércoles y viernes, y un trozo de torta catalana (coca) pa la señorita.*

- *Tu coca es mejor que la del centro - respon la señorita, com sempre li deia- ¡Qué memoria tienes, Manué!*

Quanta alegria i afecte sincer! S'abracen i concentren l'atenció en la petita Esmeralda. Passa una altra dona i s'afegeix: Señorita!!! Més abraçades. Aquesta crida la Feli i la Petra que passen a prop d'allí, cap a la verduleria: "La señorita está aquí!" i totes fan reunió allí, a peu dret. Parlen alegres, contentes i satisfetes. La Petra prepara un viatge a Alemanya, ja està jubilada i fa ara el que no va fer de jove: sortir del barri. Per contrapartida, el barri li va proporcionar als seus 36 anys l'EGB i l'auxiliar administratiu, feina a la fàbrica, el carnet de conduir, i ara la merescuda pensió. S'havia fet a sí mateixa amb l'empenta de la señorita, com tantes altres dones.

La señorita queda al mig de totes elles, envoltada per les cares ja arrugades i molt viscudes, amb les marques que ens deixen les alegries i les tristeses. Queden lluny aquells anys difícils, de sacrificis i dificultats.

No va ser un caprici que la señorita naixés el dia de Reis, la fortalesa i el donar-se als altres

va ser una característica que la definia, i alguna cosa màgica tenia quan parlaves amb ella perquè tenia la capacitat de convèncer. Des de joveneta va anar adquirint un compromís social, lluitar per les injustícies i intentar ajudar a les dones a la seva Tarragona natal, ciutat de la que sempre ha estat enamorada. L'única arma vàlida que va trobar per lluitar, va ser l'ensenyament, per poder acabar amb la ignorància que només feia que arraconar a dones joves i grans, de barris, que lluitaven, dia a dia, per sobreviure. Per això va estudiar magisteri, per aconseguir el que es proposava.

Va triar els barris de Ponent. Famílies grans, vivint en poc espai -i no sempre un espai segur-, cases fetes de qualsevol manera, una aquí i una allí, els carrers sense asfaltar esdevenien un fangar quan plovia, i les barraques que hi havia eren un perill perquè la pluja les podia arrossegar i quedar-se sense res. Serveis quasi bé inexistents. La gent es va haver d'organitzar per no sentir-se abandonada sense família i sense nucli i necessitaven, en certa manera, la companyia d'altres que havien pres la mateixa decisió: marxar del seu poble, buscar seguretat laboral i altres possibilitats que no tenien. Allò no era el que s'esperaven. S'havien d'auto convèncer que havien triat l'opció correcta malgrat que el que tenien davant no era molt afalagador. No és fàcil acceptar que t'has equivocat.

Amb el pas lent del temps, les coses van anar canviant una mica. Hi va haver algunes construccions lineals al mig del no res que aixoplugaven amb certa dignitat moltes famílies treballadores, separades de la metròpoli per aquell Riu Clar que marca territori. En aquells moments, trobar feina per als homes no era difícil, es necessitava molta ma d'obra masculina. Per a les dones era diferent, la majoria sense estudis primaris acabats, havien de tirar endavant la casa

sense comoditats, l'alimentació i la família. No tenien sou, no tenien formació, no tenien autonomia...

La señorita va decidir no fer classe a criatures, sinó a persones adultes als Barris de Ponent, pensant que era la manera de donar una oportunitat a qui volgués i la pogués agafar. La realitat no la podien canviar. En aquells anys, homes i dones tenien un rol que, socialment, s'havia de complir: primer era la feina i la supervivència, i l'estudi quedava reservat a altres. Però la seva insistència i entusiasme sumada a la d'altres companyes van fer que l'ajuntament i ensenyament les avalessin. Disposaven d'un local sense gaires pretensions, però tenien l'energia i la joventut suficient per engegar. Van "empaperar" les poques botigues que hi havia anunciant les classes per a adults, van anar fins i tot a veure el mossèn que també estava compromès amb la lluita social, i per si no n'hi havia prou, la señorita va demanar un megàfon a l'ajuntament. S'havia de fer sentir la seva veu. Es va presentar al barri amb un dos cavalls blau, sense la lona del sostre, dreta al seient del darrere i cridant megàfon en mà:

¡Maria, deja de planchar y ven a estudiar!

¡Pepita, no cocines tanto y ven a leer!

¡Juana, te esperamos para enseñarte a escribir!

¡Abrimos el colegio para todas, las mayores y las jóvenes, las solteras y las casadas!

I així, dos o tres dies, megàfon a una mà i un Ducados a l'altra, intentaven convèncer aquelles dones que havien passat només de puntetes per una escola. I van tenir èxit. I aviat el local es va quedar petit. No només hi podien anar dones, però les circumstàncies les afavorien en aquell moment si feien un parèntesi a la feina de casa.

La señorita va ensenyar a llegir, escriure, a fer operacions matemàtiques a mares i filles. Coneixia nissagues familiars, malalties, preocupacions, prometatges i matrimonis que no funcionaven, lletres que s'havien de pagar, i documents que no s'entenen. Amb aquell dos cavalls blau, va portar una infermera amiga seva a fer xerrades: salut i sexualitat. Moltes dones van passar per les seves mans i no volien marxar del "colegio".

Ara, jubilada, va al barri amb una excusa o altra per poder veure aquelles dones que un dia va armar de valor i van donar un pas endavant. Coneix les filles i les netes. Ha tingut tres generacions de dones quasi seguides. La señorita va aprendre molt d'elles: costums, generositat, solidaritat, receptes de cuina, remeis per guarir...i l'afecte recíproc. Cada vegada que va al barri són moltes les veus que criden a la señorita amb gratitud i afecte. La señorita ja no hi va cada dia, però sap que una gran part seva pertany a aquell lloc on va aprendre amb elles. Ara mira l'entorn, el barri té quasi de tot, té molts serveis que fa quaranta anys no es podien imaginar. La Conxi i la seva filla Núria - es diu així perquè va néixer aquí- s'acomoden d'ella. Segueix envoltada de moltes altres que passen per allí, i ella pregunta per tota la família perquè els ha conegut a tots. L'han convidat a casaments, batejos i enterraments. La señorita, que en realitat es diu Tecla, marxa satisfeta cap a casa. Allí deix el fruit de la seva lluita silenciosa, dia a dia, empoderant i dignificant tantes vides.

QUI ?

EL MEU NOM ÉS **KLEITORIS**,
QUE SIGNIFICA "CLAU" EN GREC.

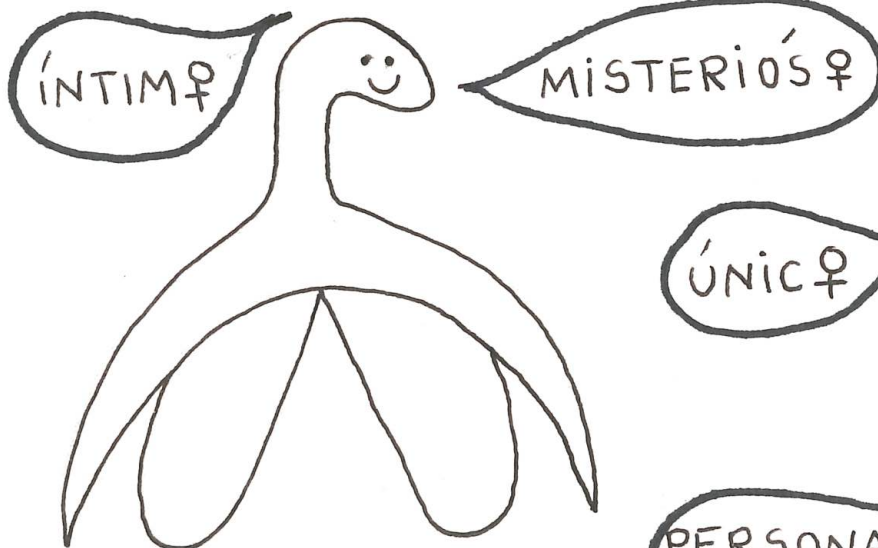
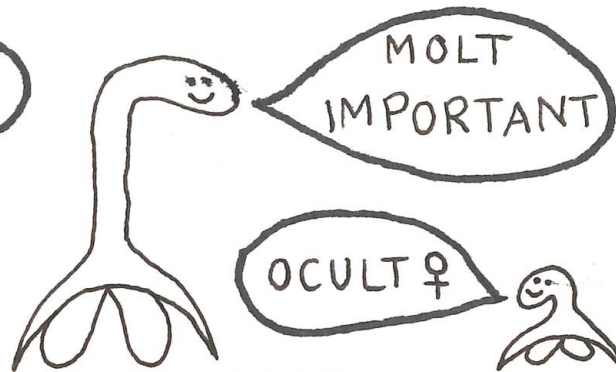
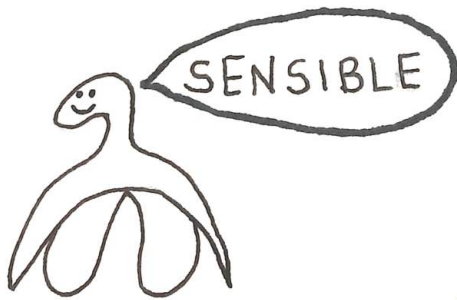
ÉS UNA PARAULA UNIVERSAL I MULTILINGÜE:
CLÍTORIS, CLITORIS, KLITORIS, CLITORIDE...

FÀCIL! TOT♀S ENS ENTENEM.

COM ?

SOC DE FORMES DIVERSES
I MIDES MOLT VARIADES.

ON ?

ESTIC SEMPRES AMB LES DONES

AMAGAT RERE EL MONT DE VENUS
(O MUNTANYA DE L'AMOR)

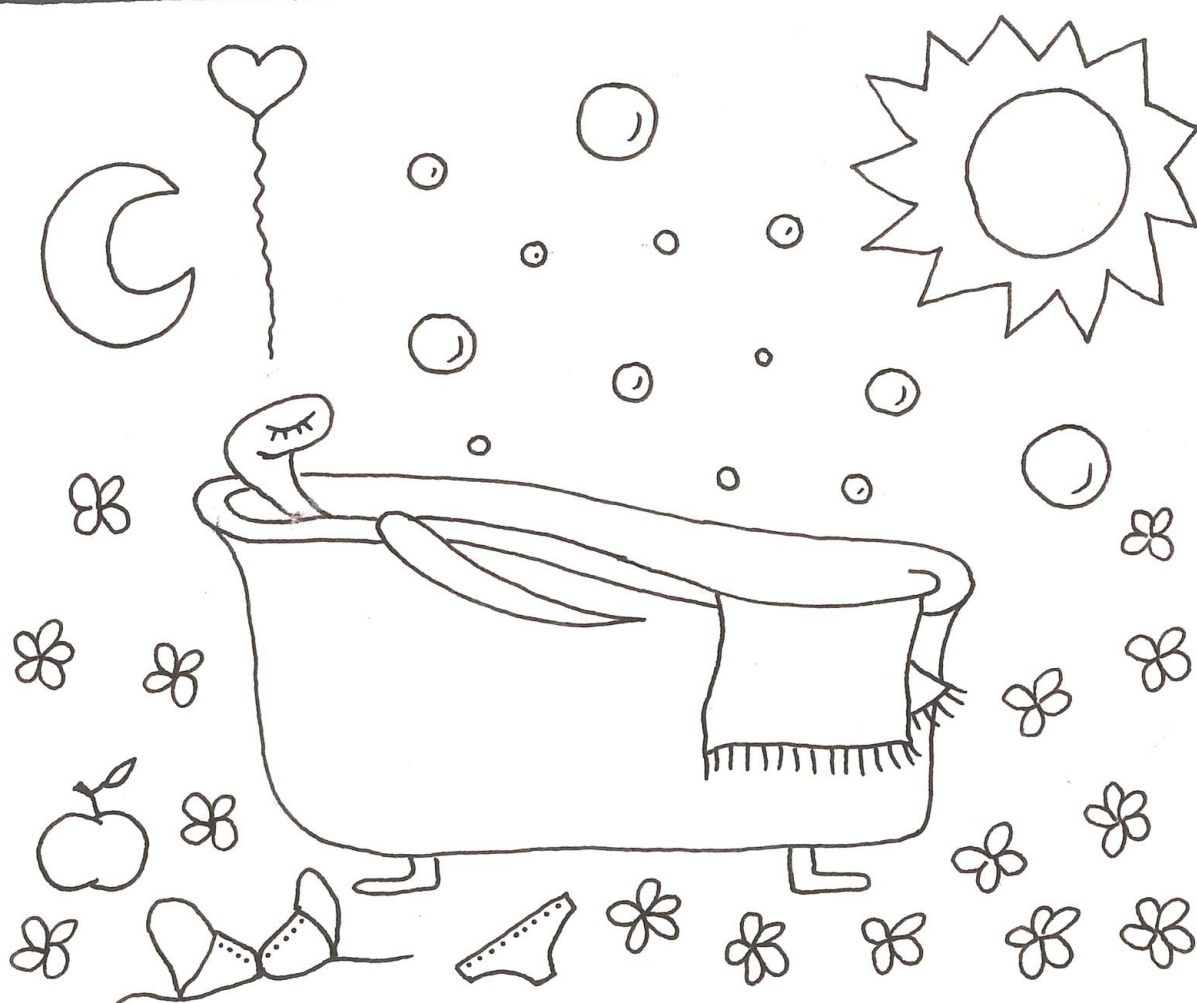
... i MOLT A PROP DE L'ORIGEN DE LA VIDA

LA PELVIS, EL PUBIS, LA VULVA, L'ÚTER, LA
VAGINA, LES TROMPES DE FAL·LOPI, ELS
OVARIS i (A VEGADES) LA PLACENTA SÓN
LES MEVES COMPANYYES, VEÏNES I AMIGUES.

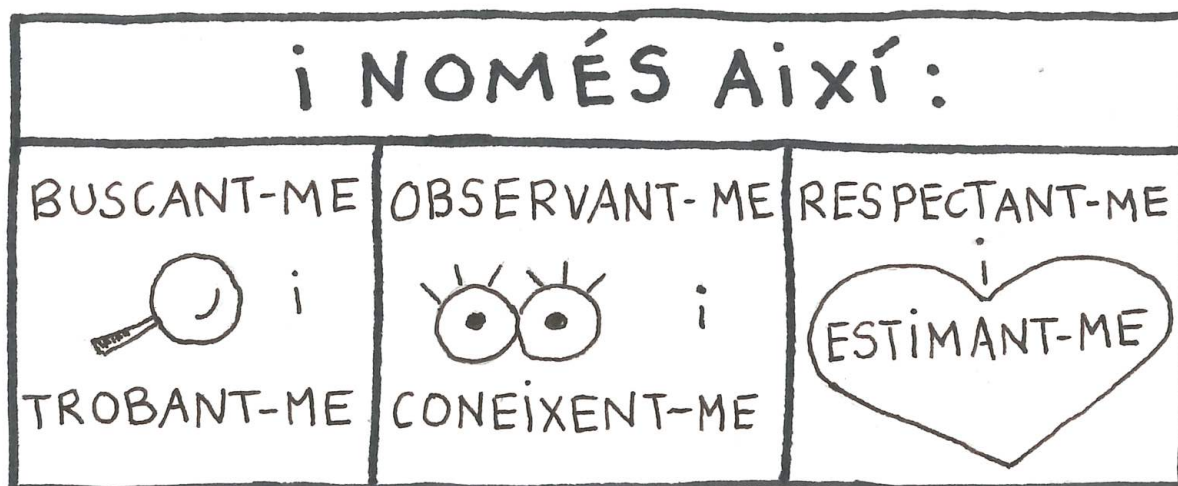
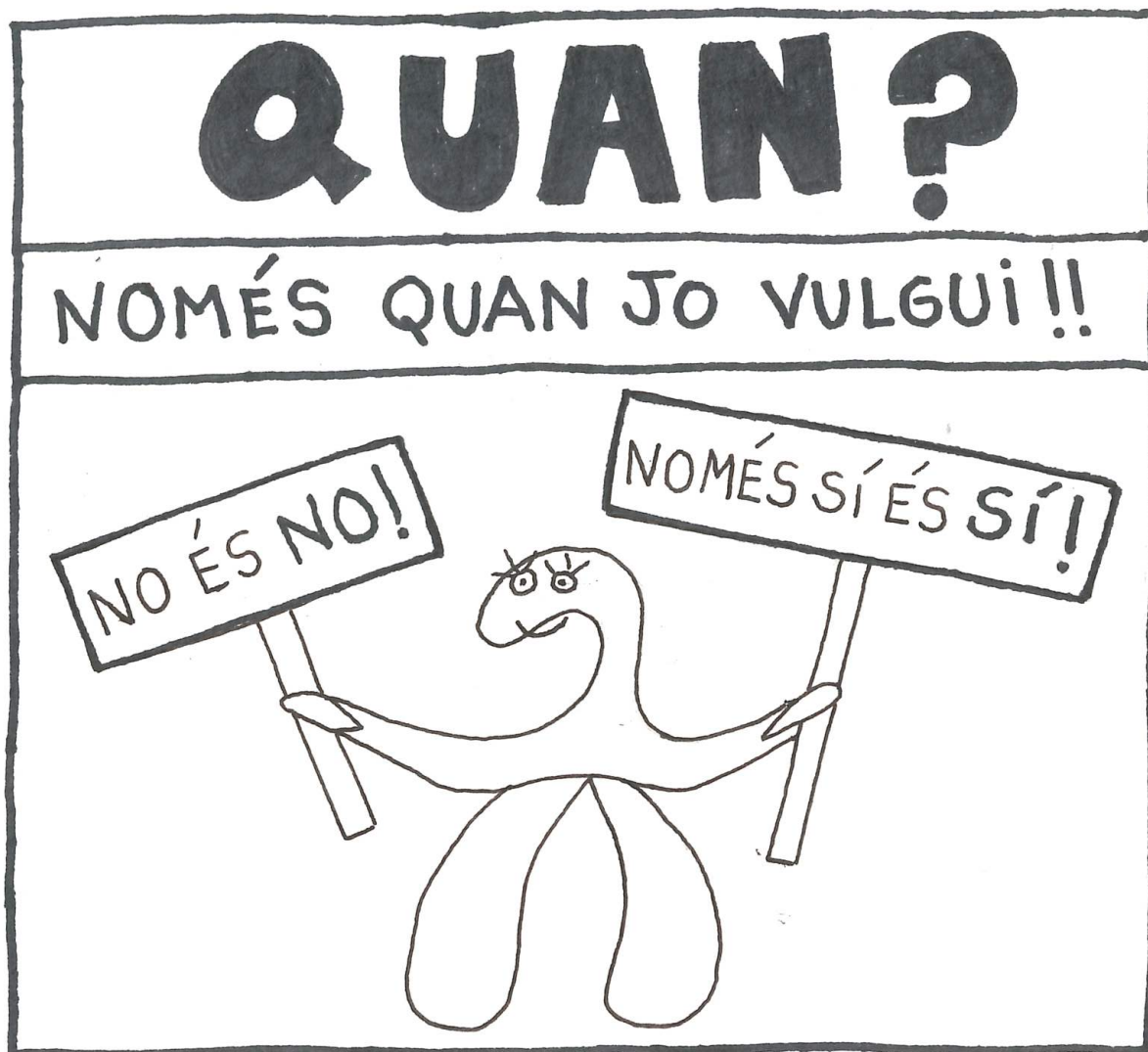
TOTES SOM UN EQUIP !!

PER (i PER A) QUÈ?

PER FER LA VIDA MÉS ALEGRE, FELIÇ I SANA,
EN PLENA CONNEXIÓ AMB LA NATURA.

JO VISC EXCLUSIVAMENT PEL I PER AL PLAER

Fi

FINS AVIAT...

